

**ปัจจัยองค์การแห่งการเรียนรู้ที่มีผลต่อความได้เปรียบใน
การแข่งขันทางโลจิสติกส์ในกลุ่มบริษัท MIB Holding
Learning Organization Factor Affecting
Logistics Competitive Advantage in MIB Holding Group**

ทวีศักดิ์ สุวรรณเกิด¹ ณัฐวุฒิ โรจน์นิตติกุล² และวรณารถ แสงมณี³
Taweesak Suwannakerd¹, Nuttawut Rojniruttikul² and Woranat Sangmanee³

นักศึกษาหลักสูตร วท.ม. (วิทยาการจัดการอุตสาหกรรม) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ³รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาบริหารธุรกิจและการจัดการ
วิทยาลัยการบริหารและการจัดการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
sutaweesak@gmail.com, kruttaw@kmi.ac.th, and ksworana@kmitl.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์คือ (1) เพื่อศึกษาระดับความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์ ในกลุ่มบริษัท MIB Holding และ (2) เพื่อศึกษาปัจจัยองค์การแห่งการเรียนรู้ที่มีผลต่อความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์ในกลุ่มบริษัท MIB Holding โดยตัวแปรอิสระคือ วินัย 5 ประการ ตามแนวคิดของ Senge ได้แก่ บุคคลรอบรู้ รูปแบบความคิด วิสัยทัศน์ร่วม การเรียนรู้เป็นทีม การคิดเชิงระบบ และตัวแปรตามคือ ความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์ของผู้ประกอบการแบบรับเหมาช่วง 3 ด้านของ Thatt ประกอบด้วยต้นทุน คุณภาพและความน่าเชื่อถือในการส่งมอบ นวัตกรรมทำให้บริการและความรวดเร็วของการเสนอบริการรูปแบบใหม่ล่าสุด โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ พนักงานระดับบริหาร ในกลุ่มบริษัท MIB Holding จำนวน 127 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามและการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณ ในการทดสอบสมมติฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1) ระดับความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์ ในกลุ่มบริษัท MIB Holding อยู่ในระดับมาก

2) วิสัยทัศน์ร่วม การเรียนรู้เป็นทีมและการคิดเชิงระบบ มีผลต่อความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์ในกลุ่มบริษัท MIB Holding โดยตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายความผันแปรของความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์ในกลุ่มบริษัท MIB Holding ได้ร้อยละ 52.10 โดยที่บุคคลรอบรู้ รูปแบบความคิด ไม่มีผลต่อความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์

คำสำคัญ: องค์การแห่งการเรียนรู้ ความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์ วิสัยทัศน์ร่วม การเรียนรู้เป็นทีม การคิดเชิงระบบ

Abstract

The objectives of this research include (1) The study of the competitive advantage in MIB Holding logistics and (2) The study of Learning Organization factor affecting the competitive advantages in MIB Holding logistics. The independent variables was Senge Fifth Discipline show that Personal Mastery, Mental Model, Shared Vision, Team Learning and Systems Thinking. The dependent variable was logistic competitive advantage of subcontractor show that Cost, Quality and Delivery Dependability, Service Innovation and Time to Market. The survey was conducted with management level employees of MIB Holding group with a sample size of 127 employees. The research methodology uses a survey and a statistical includes percentile, mean and standard deviation. The data are integrated using multiple linear regression analysis to test the hypothesis. The result of testing the hypothesis shows that:

1) The Competitive Advantages in MIB Holding logistics was high.

2) Shared Vision, Team Learning and Systematic Thinking had an effect on the competitive advantages in MIB Holding logistic. As a matter of fact, our study shows that all independent variables explain 52.10% of variation in the competitive advantages in MIB Holding logistics.

Keywords : Learning Organization; Logistics Competitive Advantage; Share Vision; Team Learning; Systematic Thinking

1. ความเป็นมาและความสำคัญ

คณะกรรมการพัฒนาระบบการบริหารจัดการขนส่งสินค้าและบริการของประเทศ (กบส.) ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบโลจิสติกส์อุตสาหกรรม ในวันที่ 30 กรกฎาคม 2553 โดยมีหน้าที่จัดทำแผนแม่บท และบูรณาการแผนงานกระทรวงอุตสาหกรรม 11 แผนแม่บทการพัฒนา ระบบโลจิสติกส์อุตสาหกรรม (พ.ศ. 2555 - 2559) โครงการ และกรอบแผนงบประมาณ เพื่อการพัฒนา ระบบโลจิสติกส์ อุตสาหกรรมของประเทศ กระทรวงอุตสาหกรรม จึงได้จัดทำ แผนแม่บทการพัฒนา ระบบโลจิสติกส์อุตสาหกรรม (พ.ศ. 2555-2559) เพื่อให้เกิดความสอดคล้องเชื่อมโยงกับนโยบาย การพัฒนาภาคอุตสาหกรรมของประเทศที่กำหนดกรอบทิศทางการสร้างความแข็งแกร่งบนฐานองค์ความรู้และนวัตกรรม ตลอดโซ่คุณค่า (Value Chain) ของอุตสาหกรรมและแผนแม่บท การเพิ่ม ประสิทธิภาพ และ ผลผลิต ภาพ ของ ภาคอุตสาหกรรม (Productivity) อันจะสร้างประโยชน์ต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมไทยในภาพรวม และการพัฒนา ประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติอย่าง ยั่งยืนสืบไป [1]

กลุ่มบริษัท MIB Holding เป็นผู้ให้บริการทางโลจิสติกส์แบบรับเหมาช่วง (Subcontractor) ที่มีรายได้รวมมากกว่า 2,000 ล้านบาทต่อปี โดยแบ่งกลุ่มการลงทุนในธุรกิจออกเป็น 3 กลุ่มหลัก ได้แก่

- กลุ่มขนส่งทางบก
- กลุ่มขนส่งทางน้ำ
- กลุ่มท่าเรือและคลังสินค้า

สภาพการแข่งขันที่รุนแรงของการประกอบการทางธุรกิจของธุรกิจโลจิสติกส์ที่มากขึ้นทุกขณะ กลุ่มบริษัท MIB Holding ที่มีนโยบายหลักคือ การแสวงหาผลกำไร การสร้างความมั่งคั่งให้กับองค์กรแล้ว นโยบายขององค์กรแห่งการเรียนรู้ยังเป็นนโยบายที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาองค์กรของกลุ่มบริษัท MIB Holding และส่งเสริมให้กลุ่มบริษัทฯ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และเพิ่มความได้เปรียบในการแข่งขันในอุตสาหกรรมโลจิสติกส์อีกด้วย [2]

การพัฒนาผู้คนในองค์กรให้เป็นผู้ที่มีความรู้ในทุกด้านเกี่ยวกับงานที่ตนเองทำและเป็นผู้ที่สามารถปรับเปลี่ยนตนให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา อันจะส่งผลให้

องค์กรมีการพัฒนา และดำเนินธุรกิจอย่างอยู่รอดปลอดภัย ส่งผลให้องค์กรมีความเจริญก้าวหน้า ควรต้องประยุกต์ใช้แนวคิดการสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ด้วยวินัย 5 ประการตามแนวคิดของ Senge ซึ่งประกอบด้วยด้านความรอบรู้ (Mastery) ด้านรูปแบบความคิด (Mental Models) ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม (SharedVision) ด้านการเรียนรู้แบบเป็นทีม (Team Learning) และด้านการคิดแบบเชิงระบบ (Systems Thinking) [3]

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์ ในกลุ่มบริษัท MIB Holding
2. เพื่อศึกษาปัจจัยองค์การแห่งการเรียนรู้ที่มีผลต่อความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์ในกลุ่มบริษัท MIB Holding

3. สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยองค์การแห่งการเรียนรู้ ด้านบุคคลที่รอบรู้ รูปแบบของความคิด วิสัยทัศน์ร่วม การเรียนรู้เป็นทีมและการคิดเชิงระบบ มีผลต่อความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์ ในกลุ่มบริษัท MIB Holding

4. กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ปัจจัยองค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มบริษัท MIB Holding ซึ่งเป็นตัวแปรอิสระนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของ Senge เนื่องจากแนวคิดเป็นที่ยอมรับและง่ายต่อการทำความเข้าใจ ที่ระบุว่า ในองค์การแห่งการเรียนรู้ จะต้องต้องมีสิ่งที่เป็นวินัยหรือการฝึกฝนให้เกิดขึ้นอยู่ในตัวคน 5 ประการ (Fifth Discipline) ได้แก่ บุคคลรอบรู้ (Personal Mastery) รูปแบบความคิด (Mental Model) วิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision) การเรียนรู้เป็นทีม (Team Learning) และการคิดเชิงระบบ (Systems Thinking) [3]

ส่วนความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์ ในกลุ่มบริษัท MIB Holding ซึ่งเป็นตัวแปรตามนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาและดัดแปลงแนวคิดงานวิจัยของ Thatte ที่ระบุว่า ความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์ของผู้ประกอบการแบบรับเหมาช่วง เนื่องจากมีสอดคล้องกับการดำเนินธุรกิจของกลุ่ม

บริษัทฯ ซึ่งประกอบด้วยความได้เปรียบในการแข่งขัน 3 ด้าน ได้แก่ ต้นทุน (Cost) คุณภาพและความน่าเชื่อถือในการส่งมอบ (Service Quality and Delivery Dependability) นวัตกรรมทำให้บริการและความรวดเร็วของการเสนอบริการ รูปแบบใหม่สู่ตลาด (Service Innovation and Time to Market) [4] โดยมีตัวแปรดังนี้

รูปที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พนักงานระดับบริหารของกลุ่มบริษัท MIB Holding ที่เกี่ยวข้องกับงานโลจิสติกส์ จำนวน 184 คน เนื่องจากเป็นผู้ที่มีความรู้ในงานโลจิสติกส์ของกลุ่มบริษัทฯ เป็นอย่างดี

5.2 ระยะเวลาในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะทำการศึกษา โดยการแจกแบบสอบถามเพื่อรวบรวมข้อมูลและสรุปผลการศึกษา ในเดือนพฤศจิกายน 2556

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามเป็น 4 ส่วนซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ประสบการณ์ทำงาน และบริษัทที่สังกัด

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยองค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มบริษัท MIB Holding ในด้านต่างๆ ได้แก่ บุคคลที่รอบรู้ รูปแบบของความคิด วิสัยทัศน์ร่วม การเรียนรู้เป็นทีมและการคิดเชิงระบบ ลักษณะของแบบสอบถามชุดนี้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของ Likert's rating scale จำนวน 5 ค่า ได้แก่ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์ ในด้านต่างๆ ได้แก่ ต้นทุน คุณภาพและความน่าเชื่อถือในการส่งมอบ นวัตกรรมทำให้บริการและความรวดเร็วของการเสนอผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่สู่ตลาด ลักษณะของแบบสอบถามชุดนี้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของ Likert's rating scale จำนวน 5 ค่า ได้แก่ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดแสดงข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อองค์การหรือหน่วยงาน จำนวน 1 ข้อ

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง 127 คน ซึ่งสังกัดในบริษัทลูกของกลุ่มบริษัท MIB Holding ทั้ง 8 บริษัท ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย และใช้การคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีของ Taro Yamane โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 103 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.10 ของกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยการหาค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณ

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยองค์การแห่งการเรียนรู้ในกลุ่มบริษัท MIB Holding ซึ่งเป็นแบบวัดที่กำหนดมาตรฐานตามแบบของ Likert Scale โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับปัจจัยองค์การแห่งการเรียนรู้
4.201 – 5.000	มากที่สุด
3.401 – 4.200	มาก
2.601 – 3.400	ปานกลาง
1.801 – 2.600	น้อย
1.000 – 1.800	น้อยที่สุด

ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ต่ำกว่า 1.000 หมายถึง ระดับปัจจัยองค์การแห่งการเรียนรู้ในกลุ่มบริษัท MIB Holding ไม่แตกต่างกันมากและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตั้งแต่ 1.000 ขึ้นไป หมายถึง ระดับปัจจัยองค์การแห่งการเรียนรู้ในกลุ่มบริษัท MIB Holding แตกต่างกันอย่างมาก

แบบสอบถามเกี่ยวกับความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์ ในกลุ่มบริษัท MIB Holding ซึ่งเป็นแบบวัดที่กำหนดมาตรฐานวัดตามแบบของ Likert Scale โดยผู้วิจัยแบ่งระดับความได้เปรียบในการแข่งขันเป็น 5 ระดับดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับความได้เปรียบในการแข่งขัน
4.201 – 5.000	มากที่สุด
3.401 – 4.200	มาก
2.601 – 3.400	ปานกลาง
1.801 – 2.600	น้อย
1.000 – 1.800	น้อยที่สุด

ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ต่ำกว่า 1.000 หมายถึงความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์ในกลุ่มบริษัท MIB Holding ไม่แตกต่างกันมากและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตั้งแต่ 1.000 ขึ้นไป หมายถึงความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์ในกลุ่มบริษัท MIB Holding แตกต่างกันอย่างมาก

9. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 ความถี่และร้อยละของข้อมูลทั่วไป

ปัจจัย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	52	50.49
หญิง	51	49.51
รวม	103	100.00
2. อายุ		
มากกว่า 20 ปี - 30 ปี	44	42.72
มากกว่า 30 ปี - 40 ปี	33	32.04
มากกว่า 40 ปี - 50 ปี	20	19.42
มากกว่า 50 ปี	6	5.83
รวม	103	100.00

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ปัจจัย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. ระดับการศึกษา		
มัธยมศึกษาปีที่ 6 / ปวช.	5	4.85
อนุปริญญา / ปวส.	24	23.30
ปริญญาตรี	66	64.08
สูงกว่าปริญญาตรี	8	7.77
รวม	103	100.00
4. ตำแหน่งงาน		
หัวหน้างาน/หัวหน้า แผนก	81	78.65
ผู้จัดการส่วน ผู้จัดการฝ่าย	17	16.50
สูงกว่าผู้จัดการฝ่าย	5	4.85
รวม	103	100.00
5. ประสบการณ์ทำงานในบริษัทแห่งนี้		
ไม่เกิน 3 ปี	28	27.18
มากกว่า 3 ปี - 5 ปี	15	14.56
มากกว่า 5 ปี - 10 ปี	28	27.18
มากกว่า 10 ปี	32	31.08
รวม	103	100.00
6. บริษัทที่สังกัด		
MIB	31	30.10
เลิศนภาขนส่ง	15	14.55
อินเตอร์สโตว์โดรีง	7	6.80
ทะเลไทยขนส่ง	9	8.74
ฟิวเจอร์ พอร์ต	8	7.77
ไอ พี 5	19	18.44
ดาวบูรพาขนส่ง	7	6.80
บางปะกง บี เอส แอล โลจิสติกส์	7	6.80
รวม	103	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่าพนักงานส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 50.49 มีอายุมากกว่า 20 ปี - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.72 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 64.08 ดำรงตำแหน่งหัวหน้างาน คิดเป็นร้อยละ 78.64 มีประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.08 และสังกัดบริษัท MIB Holding จำกัด

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับลำดับที่ของปัจจัยองค์การแห่งการเรียนรู้ และสหสัมพันธ์ของปัจจัยองค์การแห่งการเรียนรู้กับความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์ ในกลุ่มบริษัท MIB Holding

ตัวแปร	PER	MEN	SHA	TEA	SYS	โดยรวม
\bar{X}	3.877	3.998	3.752	3.676	3.763	3.80
S.D.	0.429	0.497	0.554	0.584	0.455	0.39
ระดับลำดับ	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก
LCA	0.482*	0.402*	0.595*	0.628	0.563	
PER		0.413*	0.555*	0.406	0.630	
MEN			0.629*	0.498	0.496	
SHA				0.562	0.578	
TEA					0.509	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่าระดับขององค์การแห่งการเรียนรู้ของพนักงานในกลุ่มบริษัท MIB Holding ในภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.808 และพนักงานแต่ละคนมีระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.396 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ลำดับที่ 1 คือ รูปแบบของความคิด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.998 รองลงมาคือบุคคลที่รอบรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.877 การคิดเชิงระบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.763 วิสัยทัศน์ร่วม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.752 และการเรียนรู้เป็นทีม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.676 ตามลำดับและเมื่อพิจารณาค่าสหสัมพันธ์ตัวแปรอิสระของปัจจัยองค์การแห่งการเรียนรู้ในแต่ละด้าน ที่มีค่าตั้งแต่ 0.402 - 0.629 ซึ่งมีค่าน้อยกว่ากำหนด 0.75 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กันหรือไม่เกิดเป็น Multicollinearity

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับและลำดับที่ของความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์ในกลุ่มบริษัท MIB Holding

ความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
COS	3.192	0.668	ปานกลาง	3
QDA	3.591	0.676	มาก	1
SIT	3.349	0.695	ปานกลาง	2
โดยรวม	3.402	0.592	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่าระดับความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจาก

ค่าเฉลี่ยซึ่งมีค่าเท่ากับ 3.402 และระดับความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์โดยรวมไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.592 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ลำดับที่ 1 คือ คุณภาพและความน่าเชื่อถือในการส่งมอบ (QDA) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.592 รองลงมาคือนวัตกรรมบริการให้บริการและความรวดเร็วของการเสนอบริการใหม่ล่าสุด (SIT) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.349 และต้นทุน (COS) มีเฉลี่ยเท่ากับ 3.192 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณของปัจจัยองค์การแห่งการเรียนรู้ที่มีผลต่อความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์ ในกลุ่มบริษัท MIB Holding

ตัวแปร	b_j	β	t	p-value
ค่าคงที่	-0.115		-0.264	0.793
บุคคลที่รอบรู้	0.117	0.085	0.896	0.373
รูปแบบของความคิด	-0.118	-0.099	-1.056	0.294
วิสัยทัศน์ร่วม	0.296	0.277	2.623	0.010*
การเรียนรู้เป็นทีม	0.388	0.383	4.272	0.000**
การคิดเชิงระบบ	0.265	0.203	2.023	0.046*

$R = 0.722$, $R^2 = 0.521$, $SEE = 0.420$, $F = 21.119$,
 $p\text{-value} = 0.000^{**}$

หมายเหตุ *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4 พบว่า การเรียนรู้เป็นทีม มีผลทางบวกต่อความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปแบบคะแนนดิบและค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (b, β) เป็น 0.388 กับ 0.383 รองลงมาคือวิสัยทัศน์ร่วมและการคิดเชิงระบบ มีผลทางบวกต่อความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปแบบคะแนนดิบและค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (b, β) เป็น 0.296 กับ 0.277 และ 0.265 กับ 0.203 ตามลำดับ ทั้งนี้ตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายความผันแปรของความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์ ได้ร้อยละ 52.1 ส่วนบุคคลรอบรู้และรูปแบบของความคิด ไม่มีผลต่อความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์

10.สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยองค์การแห่งการเรียนรู้ที่มีผลต่อความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์ในกลุ่มบริษัท MIB Holding โดยผลที่ได้จากแบบสอบถามได้ถูกนำมาวิเคราะห์

โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

10.1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล

ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 103 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุมากกว่า 20-30 ปี มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี ดำรงตำแหน่งหัวหน้างาน ประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปี และสังกัดบริษัท MIB Holding จำกัด

10.2 ผลการวิเคราะห์ระดับความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์ในกลุ่มบริษัท MIB Holding

ผลการวิจัย พบว่า ระดับความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์โดยรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.402 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.592 โดยความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์ด้านคุณภาพและการส่งมอบอยู่ในระดับมากเป็นลำดับที่ 1 และมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.591 รองลงมาคือ ความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์ด้านนวัตกรรมและความรวดเร็วในการเสนอบริการใหม่ล่าสุด และความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์ด้านต้นทุนอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.349 และ 3.192 ตามลำดับ

10.3 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยองค์การแห่งการเรียนรู้ในกลุ่มบริษัท MIB Holding

ผลการวิจัย พบว่าปัจจัยองค์การแห่งการเรียนรู้ในกลุ่มบริษัท MIB Holding โดยรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.808 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.396 โดยปัจจัยด้านบุคคลที่รอบรู้ รูปแบบของความคิด วิสัยทัศน์ร่วม การเรียนรู้เป็นทีมและการคิดเชิงระบบ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.877, 3.998, 3.752, 3.676 และ 3.763 ตามลำดับ

10.4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยองค์การแห่งการเรียนรู้ที่มีผลต่อความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์ ในกลุ่มบริษัท MIB Hold

ผลการวิจัยพบว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายความผันแปร ของความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์ ได้ร้อยละ 52.1 โดยที่การเรียนรู้เป็นทีม มีผลทางบวกต่อความได้เปรียบในการแข่งขัน ทางโลจิสติกส์ในเชิงเส้นตรงมากที่สุด ($b_4=0.388$) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 รองลงมาคือ วิสัยทัศน์ร่วม มีผลทางบวกต่อความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์ในเชิงเส้นตรง ($b_3=0.296$) และการคิดเชิงระบบมีผลทางบวกต่อความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์ ในเชิงเส้นตรง ($b_5=0.265$) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ตามลำดับ ส่วนบุคคลรอบรู้และรูปแบบของความคิด ($b_1=0.117$, $b_2= -0.118$) ไม่มีผลต่อความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์

11. อภิปรายผลการวิจัย

11.1 ระดับความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์ในกลุ่มบริษัท MIB Holding

ผลการวิจัยพบว่า ระดับความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์โดยรวม อยู่ในระดับมาก โดยความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์ในด้านคุณภาพและความน่าเชื่อถือในการส่งมอบมีระดับสูงสุด รองลงมาคือ ด้านนวัตกรรมและความรวดเร็วในการเสนอบริการใหม่ล่าสุด และด้านต้นทุนตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากทางกลุ่มบริษัทฯ มีการสนับสนุนให้พนักงานระดับบริหารมีการจัดการความรู้ ส่งเสริมให้เกิดการมีวิสัยทัศน์ การเรียนรู้ที่งานและการคิดเชิงระบบ ร่วมกันผ่านกิจกรรมต่างๆของกลุ่มบริษัทฯ ทำให้พนักงานระดับบริหารสร้างคุณภาพและความน่าเชื่อถือในการส่งมอบ จนเกิดเป็นความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์ที่เหนือกว่าคู่แข่งได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปัญญา ทับธานี [5] ที่ทำการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะขององค์การแห่งการเรียนรู้และความได้เปรียบในการแข่งขันของธนาคารออมสิน ที่พบว่าระดับความได้เปรียบในการแข่งขันของธนาคารออมสินด้านคุณภาพของการบริการ อยู่ในระดับมาก ส่วนระดับความได้เปรียบในการแข่งขันของธนาคารออมสินด้านนวัตกรรม ด้านต้นทุน ด้านการตอบสนองของลูกค้าและด้านประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลาง

11.2 ปัจจัยองค์การแห่งการเรียนรู้ที่มีผลต่อความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์ ในกลุ่มบริษัท MIB Hold

จากการศึกษาโดยวิธีการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณ ตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายความผันแปรของความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์ ได้ร้อยละ 52.1 โดยปัจจัยที่มีผลต่อความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์มากที่สุดคือ ปัจจัยด้านการเรียนรู้เป็นทีม รองลงมาคือ ปัจจัยด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม และปัจจัยด้านการคิดเชิงระบบตามลำดับ ในขณะที่ปัจจัยบุคคลรอบรู้และปัจจัยด้านรูปแบบความคิด ไม่มีผลต่อความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์ ซึ่งสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การเรียนรู้เป็นทีม มีผลเชิงบวกต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันทางโลจิสติกส์โดยรวม ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการทำงานลักษณะของกลุ่มบริษัท ที่แต่ละบริษัทย่อยมีบริการทางโลจิสติกส์แตกต่างกัน การเรียนรู้เป็นทีมจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยกลุ่มบริษัทฯ ได้จัดให้มีการประชุมกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือการประชุมร่วมกับลูกค้าอยู่เป็นประจำ เพื่อให้ทราบถึงความต้องการของลูกค้า และพัฒนาการบริการให้ดีขึ้นเป็นลำดับ จนได้รับการยอมรับและความไว้วางใจในการให้บริการทางโลจิสติกส์จากลูกค้า จนทำให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขันเหนือจากคู่แข่งได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

จิระเสกข์ ตรีเมธสุนทร [6] ที่พบว่าองค์กรต้องมีกลยุทธ์ที่หลากหลายในการพัฒนาการเรียนรู้ โดยการสนับสนุนให้บุคลากรและทีมงานได้รับการฝึกอบรม พัฒนาตนเอง พัฒนาวิธีการทำงาน ให้มีการแบ่งปันความรู้และเกิดความร่วมมือทั่วทั้งองค์กร และอาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารของบริษัทได้ให้ความสำคัญในการเรียนรู้โดย จัดการฝึกอบรมพนักงานให้พัฒนาตนเองและวิธีปฏิบัติงานต่างๆ จนทำให้เกิดเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้จนนำไปสู่การมีส่วนร่วมในการพัฒนา

2. วิสัยทัศน์ร่วม มีผลเชิงบวกต่อความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์โดยรวม ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า พนักงานระดับบริหารของบริษัทมีการติดตามและทำความเข้าใจในความเปลี่ยนแปลงของธุรกิจโลจิสติกส์ในกลุ่มบริษัท ผ่านกิจกรรมต่างๆของบริษัท เช่นการสัมมนาเชิงปฏิบัติ การประชุมร่วมกันของผู้บริหารในกลุ่มบริษัทฯ จนมีผลทำให้เกิดการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม มีการกำหนดเป้าหมายของแผนงานย่อยของแต่ละบริษัทที่สอดคล้องกัน มีการทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จนทำให้เกิดการบริการทางโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้าอย่างครบถ้วน และสามารถสร้างการบริการที่เหนือกว่าความคาดหวังของลูกค้า จึงเกิดความได้เปรียบในการแข่งขันที่เหนือกว่าคู่แข่งได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนทร เจริญสุข [7] ที่ได้ศึกษาเรื่องการจัดการโลจิสติกส์เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน กรณีศึกษาบริษัท วิเชียรฟ โลจิสติกส์ จำกัด ที่พบว่าแนวทางการกำหนดรูปแบบการจัดการโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพคือ จะต้องกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในแต่ละปีตามสถานการณ์ของเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป มีการกำหนดลักษณะงานที่ชัดเจน เพื่อให้พนักงานทุกคนทำงานไปในทิศทางเดียวกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การคิดเชิงระบบ มีผลเชิงบวกต่อความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์โดยรวม สอดคล้องกับงานวิจัยของกนกอร อ่อนเรือง [8] ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การจัดการองค์กรสมัยใหม่และความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย พบว่ากลยุทธ์การจัดการองค์กรสมัยใหม่แบบองค์การแห่งการเรียนรู้ การคิดเชิงระบบมีผลเชิงบวกต่อความได้เปรียบในการแข่งขัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า ในปัจจุบัน การแข่งขันในธุรกิจการบริการทางโลจิสติกส์ ได้เพิ่มความซับซ้อนของความต้องการของลูกค้ามากขึ้นเป็นลำดับ พนักงานระดับบริหาร จึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนพัฒนาระบบความคิดให้ทันกับสถานการณ์และให้ทันกับคู่แข่ง โดยได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มบริษัทฯ ให้พนักงานได้มีส่วนร่วมในการสร้างระบบการปฏิบัติงาน และนำปัญหาของการ

ทำงานในอดีตมาวิเคราะห์หาสาเหตุเพื่อปรับปรุงการทำงานจนสามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนาการบริการทางโลจิสติกส์ให้มีประสิทธิผลมากขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการอันหลากหลายของลูกค้าได้อย่างรวดเร็ว จึงเกิดความได้เปรียบในการแข่งขันเหนือกว่าคู่แข่งได้

4. บุคลากรรอบรู้ ไม่มีผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันทางโลจิสติกส์โดยรวม สอดคล้องกับงานวิจัยของธีรภูมิ แก้วกัณฑ์ [9] ที่ทำการศึกษาเรื่อง วินัย 5 ประการที่ส่งผลต่อความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการลดต้นทุนด้วยระบบการผลิตแบบ TPS (Total Production System) ของหัวหน้างานในบริษัท เอ็นเอชเค สปริง (ประเทศไทย) จำกัด พบว่า บุคลากรรอบรู้ ไม่มีผลต่อเจตคติเกี่ยวกับการลดต้นทุนด้วยระบบการผลิตแบบ TPS ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า การให้บริการทางโลจิสติกส์ เป็นการให้บริการที่มีการรวมเอารูปแบบของการให้บริการต่างๆ ของกลุ่มบริษัทฯ เข้าด้วยกัน โดยจะแบ่งเป็นทีมงานย่อย ทำให้สมาชิกภายในทีมสามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แก้ไขปัญหาาร่วมกันเพื่อให้การบริการทางโลจิสติกส์บรรลุตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ได้ อีกทั้งยังสามารถขอคำปรึกษาหรือการช่วยเหลือจากทีมงานอื่นๆ ได้อีกด้วย ดังนั้นการให้บริการทางโลจิสติกส์ จำเป็นต้องให้ความสำคัญของการทำงานร่วมกันเป็นทีม มากกว่าที่ต้องเน้นการใช้ความสามารถเฉพาะบุคคล

5. รูปแบบของความคิด ไม่มีผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันทางโลจิสติกส์โดยรวม สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกอร อ่อนเรือง [8] ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การจัดการองค์กรสมัยใหม่และความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย พบว่ากลยุทธ์การจัดการองค์กรสมัยใหม่แบบองค์การแห่งการเรียนรู้ ด้านรูปแบบของความคิด ไม่มีผลต่อความได้เปรียบในการแข่งขันผลที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก การให้บริการทางโลจิสติกส์ของกลุ่มบริษัทฯ มีการระดมความคิดของทีมงาน เพื่อกำหนดแนวทางและขั้นตอนการทำงานปกติอยู่แล้ว ดังนั้นรูปแบบของความคิดใหม่ๆ จากพนักงานรายบุคคล จึงไม่ได้ถูกนำมาออกมากำหนดเป็นแนวทางการทำงานอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมมากนัก

12. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

12.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้

1. กลุ่มบริษัทฯ ควรจะส่งเสริมและเพิ่มการทำกิจกรรมต่างๆร่วมกันของทีมงานและทีมงานอื่นที่ทำงานเกี่ยวข้องกัน เช่นการสัมมนาเชิงปฏิบัติของทีมงาน การทำกิจกรรมของกลุ่มย่อย (Small Group Activity) ที่มีการแบ่งปันและใช้ข้อมูลสารสนเทศของการทำงานเดียวกัน

เพื่อให้การทำงานสามารถตอบสนองทันกับความต้องการของลูกค้าได้

2. กลุ่มบริษัทฯ ควรจะเพิ่มการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ ของกลุ่มบริษัทฯ เช่น วารสาร ระบบสารสนเทศหรือจัดการประชุมร่วมกันของพนักงานระดับบริหาร และเพิ่มการส่งเสริมกิจกรรมต่างๆ เช่นการประชาสัมพันธ์วิสัยทัศน์สถานการณ์และผลการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทฯ เพื่อให้พนักงานทุกระดับทราบถึงเป้าหมายการทำงานของกลุ่มบริษัทฯ และมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ซึ่งจะสามารถทำให้พนักงานจัดแผนการทำงานของกลุ่มที่มงานย่อยต่างๆ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์นั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลต่อไป

3. กลุ่มบริษัทฯ ควรเพิ่มการพัฒนาการฝึกอบรมโดยมุ่งเน้นให้พัฒนาทักษะ ความรู้และความสามารถของพนักงาน เพื่อให้พนักงานพัฒนาการคิดเชิงระบบตามหลักวิทยาศาสตร์ให้สูงขึ้น มีการถ่ายทอดความรู้จากพนักงานรุ่นหนึ่งสู่พนักงานอีกรุ่นหนึ่ง และใช้องค์ความรู้เหล่านั้น สร้างความได้เปรียบในการแข่งขันในการบริการทางโลจิสติกส์ของกลุ่มบริษัทฯ แก่ลูกค้าและยังเป็นการกระตุ้นให้พนักงานทุกระดับมีส่วนร่วมในการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของกลุ่มบริษัทฯ ได้อีกทางหนึ่งด้วย

12.2 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

1. ควรทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อความได้เปรียบทางโลจิสติกส์ด้านอื่น เช่น ด้านประสิทธิภาพในการทำงาน หรือด้านนโยบายและการส่งเสริมจากภาครัฐ เพื่อนำผลที่ได้มาทำการปรับปรุงให้เกิดองค์ความรู้เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกับความได้เปรียบในการแข่งขันทางโลจิสติกส์ให้แม่นยำมากยิ่งขึ้น

2. ควรทำการศึกษา เพื่อขยายผลปัจจัยองค์การแห่งการเรียนรู้ที่มีผลต่อความได้เปรียบในการแข่งขัน ในกลุ่มองค์การธุรกิจอื่น ๆ เช่น ธุรกิจร้านอาหาร ธุรกิจการผลิตอุตสาหกรรม ธุรกิจบริการทางการแพทย์ ฯลฯ เพื่อให้ทราบว่ามีความเหมือนหรือความแตกต่าง เพื่อประยุกต์ใช้ผลของการวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพของแต่ละกลุ่มธุรกิจมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] กระทรวงอุตสาหกรรม. 2554. **แผนแม่บทการพัฒนาระบบโลจิสติกส์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2555-2559**. กรุงเทพฯ: กระทรวงอุตสาหกรรม.
- [2] ฝ่ายการตลาด, บริษัท MIB Holding จำกัด. 2556. **เอกสารรายงานประจำไตรมาสที่ 2**. ฉะเชิงเทรา:ไอ พี 5.
- [3] Senge, Peter. M. 1990. **The Fifth Discipline: The Art and Practice of the Learning Organization**. New York: Doubleday Currency.
- [4] Ashish A. Thatte. 2007. **Competitive Advantage of a Firm through Supply Chain Responsiveness and SCM Practices**. Doctor of Philosophy (Manufacturing Management) Michigan, The University of Toledo.
- [5] ปัญญา ทับธานี. 2551. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะขององค์การแห่งการเรียนรู้และความได้เปรียบในการแข่งขันของธนาคารออมสิน. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**, 27(1), น. 50-61.
- [6] จิระเสกข์ ตรีเมธสุนทร. 2552. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการองค์ความรู้ของบุคลากรภายในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. **วารสารเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม**, 8(2), น. 175-182.
- [7] สุนทรี เจริญสุข. 2555. การจัดการโลจิสติกส์เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน: กรณีศึกษาบริษัท วี-เซิร์ฟ โลจิสติกส์ จำกัด. **วารสาร มฉก. วิชาการ**, 15(30), น. 119-137.
- [8] กนกอร อ่อนเรือง. 2556. ความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การจัดการองค์การสมัยใหม่และความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**, 32(6), น. 150-161.
- [9] ธีรวุฒิ แก้วกัณหา. 2555. วินัย 5 ประการที่ส่งผลต่อความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการลดต้นทุนด้วยระบบการผลิตแบบ TPS (Total Production System) ของหัวหน้างานในบริษัท เอ็นเอชเค สปริง (ประเทศไทย) จำกัด. **วารสารเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม**, 11(1), น. 200-207.